

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/98 =

SUMARUL

— **Regulamentarea portului și vânzării armelor**, de d-l I. Ionescu-Dolj, consilier la Curtea de apel București;
 — **Perimarea inscripțiunii, ipotecilor și privilegiilor** (urmare), de d-l judecător Andrei Rădulescu.

Rezumatele Jurisprudenței Curței noastre de casație

— **Casație s. I:** Legea pentru înființarea islazurilor comunale.— Dreptul exclusiv al Ministerului de interne de a accepta în mod definitiv ofertele făcute în conformitate cu legea.— Înțelesul cuvintelor din art. 9 și 18 din lege.— Dacă în asemenea materie, avizul consiliului comunal are nevoie de aprobarea decretului regal sau îndeplinirea altor formalități din legea comunală.

— **Casație s. II: No. 1:** Urmărire imobiliară.— Credit fonciar.— Afipțe și publicațiuni.— Mențiunile ce trebuie să cuprindă.— Recurs contra unei încheeri a tribunalului.— Admiterea recursului.— Art. 63 l. Cred. fonciar; **No. 2:** Faliment.— Declarație.— Condiții.— Datorii comerciale.— Comerciant.— Profesie secundară.— Art. 695 și 704 c. com.

— **Casație s. III:** Camera de acuzare.— Decizie.— Menționarea numelui judecătorilor.— Recurs în casație.— Termen.— Curgerea lui dela notificare.— Art. 229 și 396 pr. penală.

Regulamentarea portului și vânzării armelor

Ziarele au anunțat depunerea pe biroul Corpurilor legiuitoare, a unui proiect de lege pentru regulamentarea portului și vânzării armelor.

El un proiect menit să completeze legislațiunea noastră penală, rămasă în urmă sub acest raport, față de celelalte state și care corespunde cerințelor științei penale moderne.

În adevăr, penaliștii moderni, pun restrângerea libertății portului și vânzării armelor, printre mijloacele preventive de luptă contra criminalității. Jacques Dhur, un profund cunosător al cestiunilor penale spune: «A maintes reprises, j'ai préconisé la réglementation du port d'armes, et notamment du revolver...» Tout apache, tout repris de justice devrait être mis dans l'impossibilité de jouer du revolver, etc. 1).

1) D. Jacques Dhur, e cunoscutul colaborator al ziarului parizian «Le journal» care a început în Franța campania contra legii din 1885 care lăsa liber comerțul și vânzarea armelor.— Într'o serie de articole pline de spirit și interesante observațiuni, a dovedit opiniunii publice franceze și chiar mondiale, necesitatea reglementării portului și vânzării armelor.— Campania s'a vigoasă a determinat în Franța depunerea unui proiect de lege în parlament în 1911.

Dreptul de a purta arme, pentru apărarea personală, e un drept natural, totuși în cele mai multe cazuri, întrebuițarea armelor s'a dovedit că s'a făcut numai grație împrejurării că cel care a făcut uz de ea, o avea asupra-și.

Faptele zilnice relatate de presă, în care s'a întrebuițat arma, dovedesc suficient, că libertatea portului și vânzării armelor, e o adevărată atingere și un pericol constant pentru libertatea oamenilor cinstiți.

Toți derbedei, toți făcătorii de rele au în buzunar browningul lor și la cea mai mică supărare ce întâmpină în executarea abjectelor lor planuri, trag în om ca în vrabie și dacă e vorba de autorități, atât mai ușor. Agenții poliției nuși pot face datoria de teama revolverului din buzunarul celui urmărit.

Apașii moderni, fac atâta uz de arme și profuziune de proiectile, că dau adevărate lupte când sunt urmăriți, și s'ar crede că au arsenalul lor.

Toate acestea se procură însă din comerț cu atâta înlesnire ca și cum ar fi vorba de pâinea pentru existență.

Crimele pasionale și sinuciderile sunt în bună parte datorite și împrejurării că armele se procură cu atâta ușurință.

Această stare trebuie remediată.

De când vânzarea substanțelor toxice a fost regulamentată, nu se mai întrebuițază cu atâta ușurință și după cum pentru procurarea lor trebuie o ordonanță medicală, tot așa ar trebui și pentru vânzarea și purtarea armelor o autorizațiune specială.

Acei cari se vor bucura însă mult de transformarea în lege a proiectului vor fi de sigur polițiștii căci îi va scuti de multe pericole și le înlesnește mult cercetările.

Dar în afară de partea preventivă, ideea reglementării portului și vânzării armelor poate să aibă și o altă față politică sau administrativă, cu privire la siguranța interioară a statului, căci pune guvernul în măsură de a ști numărul și felul armelor de cari ar putea dispune locui-

torii din anumite regiuni ale țării, fapt foarte interesant în caz de turburări etc., etc.

* * *

Ideea prohibirei portului și vânzării armelor deși nouă pentru țara noastră ¹⁾ ea există din timpurile cele mai vechi.

La Athena era interzis simplilor cetățeni de a purta arme în interiorul orașului.

La Roma aceiași prohibițiune fu stabilită sub Serviu Tului și se aplică chiar legiunilor.

Sub Justinian, se permitea portul armelor numai acelor care au obținut autorizațiunea specială a împăratului. Fabricarea armelor era rezervată atelierelor publice și particularii nu aveau dreptul să facă comerț între ei cu armele ²⁾.

În Franța înainte de revoluțiune erau legi foarte severe în privința portului armelor. De la revoluțiune legislațiunea s'a mai îmblânzit, așa că azi în Franța, deși portul armelor este prohibit în baza vechilor legi ³⁾, totuși se găsește în aplicare legea din 14 August 1885, care lasă toată libertatea fabricațiunii și comerțului armelor ⁴⁾. Critici foarte severe se fac de cei competenți stărei actuale a legislațiunii franceze, care lasă liber și ne regulamentat comerțul de arme ⁵⁾. Crimele apăsătorilor din anii trecuți și luptele lor desperate cu poliția, a ridicat vii protestări, ceea ce a motivat depunerea unui proiect de lege. Comisiunea Camerei după cum declară d. Raul Perét, raportorul Comisiunii într'o expunere făcută sub proprie semnătură în «Le Journal», se oprișe la principiul foarte sever al prohibițiunii în principiu a portului de arme. Părerea Comisiunii a întâmpinat o puternică opozițiune în Cameră. S'a susținut că aceasta ar însemna a lăsa fără de apărare oamenii cinstiți în fața pungașilor și s'ar lovi de moarte prin aceasta și comerțul de arme. Că ceea ce ar trebui admis în principiu—se susținea—ar fi ca arma să nu poată fi purtată decât în baza unui permis, permis, care ar putea fi liberat în principiu ori și cui, afară de excepțiuni în urma unei anchete ⁶⁾. D-l de Boury, deputat de L'Eure, a și depus un alt proiect în acest sens. Alți deputați, între cari d-l A. Durafour, deputat de Saint-

1) În starea legislațiunii noastre actuale, faptul de a purta o armă nu este considerat, după codul penal de cât ca o circumstanță agravantă în diferite infracțiuni. De asemenea faptul de a procura arme infractorilor cu știință, e după c. p. un delict (complicitate) (art. 50 al. 1) și în fine vagabondul care se va găsi cu arme asupra lui, chiar dacă nu le-a întrebuințat, e delinquent. (art. 223 c. p.).

În afară de aceasta, art. 22 al. 5 din c. penal mai prevede că pedeapsa degradațiunii civice consistă între altele și în interzicerea sau pierderea dreptului de a purta arme.

2) La grande encyclopédie, t. III, sub cuvântul „armes“.

3) Ordonanța din 23 Martie 1728. Decretele din: 2 nivose anul XII și 12 Martie 1808, și actualmente e art. 314 din c. p. francez.

4) Garraud, vol. IV, pag. 733 No. 1769.

5) «Le Journal» din 11 Februarie 1911.

6) «Le Journal» din 22 Februarie 1911.

Etienne, a luat apărarea legii din 1885 și a armurierilor. «*Il n'excite pas, il ne peut pas exister d'armes prohibées*». Une pareille expression constitue un abus de mot. Ce qui est interdit, ce qui doit l'être, c'est le port, dans la rue, de certaines armes, considérées, à tort ou à raison, comme dangereuses. La loi ne peut pas, sans léser gravement la liberté individuelle, interdire aux citoyens d'archeter des armes, soit pour se défendre chez eux en cas d'agression, soit pour constituer des collections on orner des parois ⁷⁾».

D-l Durafour, afirmă în acelaș articol că comisiunea ar fi revenit asupra opiniunii emise în sens mai liberal pentru comerț. După cât știm, proiectul, a rămas însă în cartoane și nu s'a transformat încă în lege.

În cele-lalte state ale Europei, legislațiunea e mult mai complectă și severă.

În Anglia atât portul cât și vânzarea e reglementată. După «*Pistol's act*», comercianții de arme sunt obligați să înscrie într'un registru special descrierea armei vândute, data vânzării, numele și adresa clientului, precum și autoritatea care a acordat permisul și data permisului.

În Ungaria, armele de foc, nu pot fi vândute de comercianți de cât purtătorului unei autorizațiuni obținute de la șeful poliției locale, autorizație care se reține de comerciant și se trimite poliției și în plus toate vânzările trebuie trecute într'un registru.

În Austria de asemenea e și o cestiune fiscală căci permisul de a purta arme e supus unei taxe de 2 coroane.

În Prusia există ordonanța din 24 Septembrie 1910, care interzice la ori și cine de a purta arme dacă nu are un permis al poliției pe care trebuie să-l prezinte la cerere. Permisul nu se poate liberă de cât de comisarul respectiv și numai persoanelor demne de încredere ⁸⁾.

În Belgia art. 316, 317 și 318 din cod. penal belgian, dintre care art. 317 modificat și pus la curent prin legea din 15 Iunie 1894 — prevăd că faptul de a purta arme prohibite și fără autorizațiune e delict, care se pedepsește de la 8 zile până la 6 luni.—Autorizația se dă de burgmaiestru și nu e valabilă de cât un an, iar art. 318 prevede că în cazurile art. precedent armele vor fi confiscate ⁹⁾.

În statele din New-York și Massa Chusett, prin legea din 13 Aprile și 27 Mai 1911 e interzis portul armelor de foc fără autorizație, iar vânzarea e supusă trecerei în registre cu o descriere amănunțită a armei vândute, cu numele, pro-

7) «Le Journal» din 2 Aprilie 1911 «*La question du port d'armes*» semnat de d-l Durafour.

8) «Le Journal» din 27 Martie 1912 în care e publicat un foarte interesant studiu al D-lui Jacques Dhur.

9) Beltjens—Droit pénal belge, pag.

numele, vârsta și adresa cumpărătorului¹⁾. Autorizațiunea e valabilă un an și e revocabilă. Această lege, numită *legea Sullivan* aplicată cu severitate a vindecat, spune Ludovic Nandau, pe americani de mania revolverului care devenise tot așa de indispensabil, ca și băta.

În alte state ca Elveția (Grisons), Canada, Spania, etc. sunt dispozițiuni aproape similare relative la portul și vânzarea armelor²⁾.

În Italia există dispozițiuni în codul penal foarte interesante și demne de reprodus:

Art. 464 c. p. it. — Ori-cine fără autorizațiunea autorității competente și în afară de propria sa locuință va purta arme pentru care trebuie autorizațiune se va pedepsi cu închisoarea până la o lună și cu amenda până la 200 lei.

Culpabilul va fi pedepsit cu închisoarea:

1) Până la patru luni dacă arma e pistol sau revolver.

2) Dela o lună până la un an dacă arma e *insidiosă*³⁾.

Art. 465.—Pedepsele stabilite în articolul precedent vor fi augmentate:

1. Cu o treime dacă arma se poartă într'un loc unde este o adunare de lume sau noaptea într'un loc locuit sau dacă culpabilul a fost condamnat pentru cerșetorie.

2. Cu o treime până la jumătate dacă culpabilul a fost condamnat pentru delict contra persoanei sau proprietății comise cu violență sau pentru violență și rezistență față de autorități sau se găsește sub supravegherea poliției.

Cu începere dela 1 Iulie 1911, autorizațiunea pentru portul armelor a fost supusă în Italia la o taxă de 15 fr. 25.

Din cele expuse se vede că regulamentarea portului armelor se reduce la două idei: a) prohibirea de a purta anumite arme fără vre-o autorizație, b) vânzarea să se facă în anume condițiuni, în baza unei autorizații polițienești și numai la persoane demne de încredere.

* * *

Dacă comparăm proiectul depus la noi cu legislațiunea altor state, constatăm că autorul proiectului a îmbrățișat întreaga chestiune și a pus la contribuțiune experiența și legislația statelor mai înaintate, fiindcă regulamentează atât portul armei cu autorizație cât și vânzarea care nu se va putea face decât în baza autorizației. N'am avut la îndemână decât expunerea de motive, textul proiectului nu l'am putut avea, așa că nu mă pot ocupa de chestiuni de detaliu.

Obiecțiunile cari s'au ridicat în Franța, pe tema libertății individuale și a libertății comerțului s'ar putea ridica și la noi, cu o singură deosebire că acolo era o industrie de apărut și un comerț destul de înaintat, care ar fi putut fi ruinat. Comerțul la noi e foarte restrâns, cât despre

industrie ea nu există încă. În schimb revolverile nu ne lipsesc. La parchet și morgă e un ade-vărat bazar, iar în camerile corpurilor de delict de la tribunale sunt foarte multe.

În America armele confiscate de poliție se încarcă în vapor odată pe an și le aruncă în mare la larg. La noi se vând la licitație! Cât despre libertatea individuală, oamenii cinstiți n'au de ce să te teamă, legea se face tocmai pentru apărarea lor; cel mult va fi restrânsă libertatea de a împușcă.

În tot cazul, cred că ar fi mai bine dacă s'ar plecă dela principiul ca portul de arme e liber, însă supus autorizațiunii, autorizațiune care în schimbul unei taxe, să se dea la toată lumea, afară de excepțiuni și în anumite cazuri, cum ar fi intrunirile, alegerile etc. să fie cu totul oprit portul armelor, chiar pentru cei ce au autorizație⁴⁾

Argumentul că prohibițiunea în principiu ar lăsa desarmați pe oamenii cinstiți în fața agresorului și asasinilor, mi se pare temeinic, căci tâlharul când e hotărât să dea lovitura, nu se va teme de pedeapsa prevăzută pentru faptul că are armă fără autorizațiune, iar omul cinstit prin respectul legii va rămâne ne apărut.

În legea italiană am găsit o dispozițiune foarte înțeleaptă, care cred că ar fi bine să figureze și la noi și anume că sunt prevăzute pedepse în contra celor ce au autorizațiune a avea armă, dar arma prin lipsă de supraveghere, ar cădea în mâinile unui minor mai mic de 15 ani și dacă ia dat-o singur, e o altă pedeapsă.

Din expunerea de motive, se vede că proiectul interzice minorilor până la 18 ani, dreptul de a obține autorizațiuni de a purta arme. Ar trebui adăogați demenții și bețivii recunoscuți conform legii băuturilor spirtoase sau cei condamnați pentru beție și scandal.

De asemenea nu am văzut vorbindu-se în expunerea de motive de dreptul agenților de poliție de a face razii prin localurile interlope și a percheziționa pe cei bănuiți sau urmăriți, certați de justiție etc. și aceștia la cererea agenților, să fie obligați ca în America și Anglia, să ridice mâinele în sus, și în caz că ar refuza agentul de poliție, care ar trage foc, să fie considerat ca în legitimă apărare.

Nu mai astfel putem apăra pe agenții noștri și reduce îndrăzneala neînchipuită a punșailor,

Mi se va spune poate, că se pot comite abuzări, dar e mai rău dacă vom lăsa ca abuzul să se comită de tâlhari, căci pentru ei e sigur.

¹⁾ *Annuaire de legislation étrangère pe 1911, pag. 829.*

²⁾ *Annuaire de legislation étrangère pe 1907, pag. 744, 928 și pe 1988 pag. 715.*

³⁾ Art. 470 din codice explică ce sunt armele incidioasă. Aceste arme sunt: stiletele, cuțitele, pumnalele, cuțitul cu lama fixă; armele de foc a cărei țevă ca calibrul nu trece de 160 m. m. bombele și mașinile cu explozibile etc. etc.

⁴⁾ Un bătrân simpatie și cu multă experiență cu care întâmplător am deschis vorbă despre această chestiune, a emis ideea că va fi destul dacă statul ar monopoliza și regulamenta vânzarea cartușelor, iar nu a revolverelor.

că vor abuza, pe când pentru agenții de poliție e problematic.

Oricum ar fi legea din punct de vedere represiv e necesară și sunt sigur că va contribui a împușina revolveromania.

I. Ionescu-Dolj.

Consilier la Curtea de apel din București

PERIMAREA*)

inscripțiunei ipotecilor și privilegiilor

(Urmare).

6. Perimarea — după cum reiese din lege — are de rezultat că face să înceteze efectul inscripțiunei. Aceasta este socolită ca și când n'ar fi fost luată, ca și ștearsă. Cum efectul inscripțiunei este de a da creditorului un rang pentru exercitarea dreptului de preferință, urmează că prin perimarea inscripțiunei s'a pierdut acest rang¹⁾. Este adevărat că pentru privilegiu rangul este determinat de calitatea creanței, dar prin perimarea inscripțiunei creanțele privilegiate pierd calitatea lor și dreptul de a fi exercitate în ordinea specificată de lege și rămân creanțe ipotecare al căror rang va fi determinat de noua inscripțiune ce va trebui să se ia (1745 c. civil). Deci și pentru privilegiu perimarea inscripțiunei are de efect că se pierde locul, ordinea în care puteau fi exercitate după lege, adică rangul, dar pentru ele perimarea produce și un efect special: creditorul este decăzut din privilegiu și nu mai are decât o ipotecă²⁾.

Creditorul privilegiat sau ipotecar poate lua o nouă inscripțiune dar rangul ei va fi după inscripțiunile luate înainte acestei noi inscripțiuni și care n'au fost perimate. Data noii inscripțiuni va determina rangul creanței.

Odată cu pierderea rangului pentru exercitarea dreptului de preferință se pierde și dreptul de urmărire pentru că, potrivit art. 1790, n'au acest drept decât creditorii înscriși. Cum prin perimarea inscripțiunii nu mai există, creditorul nu mai are dreptul de urmărire. Dacă se ia o nouă inscripțiune creditorul își va recăpăta dreptul de urmărire în baza noii inscripțiuni; își va recăpăta și un rang, dar acesta nu va fi cel dintâiu. Rangul pe care-l avea în baza inscripțiunii perimate s'a pierdut definitiv, pe când dreptul de urmărire este pierdut numai până la luarea unei noi inscripțiuni. Numai atunci este pierdut definitiv și dreptul de urmărire când nu se mai poate lua o inscripțiune nouă.

La noi, pentru ipotecă, regula că perimarea inscripțiunii are de efect pierderea rangului nu

suferă vre-o excepție, fiindcă n'avem ipotecă oculte³⁾. Pentru privilegiu chestiunea se pune numai la privilegiul vânzătorului de imobile. Dacă admitem că acest privilegiu se conservă numai prin transcriere și că nu e necesară reînnoirea, atunci discuție nu mai poate fi⁴⁾.

Dacă însă admitem că transcripția valorează inscripție, atunci ea trebuie reînnoită prin luarea unei inscripțiuni; în caz contrar ea se perimă și prin perimarea creditorul își pierde rangul, căci dacă va lua o inscripție conform art. 1745, el nu va avea rang decât dela data acesteia.

7. Prin perimarea nu se pierde ipoteca sau privilegiu. Acestea există între creditor și debitor, indiferent de inscripțiune, care este luată numai spre a le face opozabile terților. Nu inscripțiunea dă creditorului privilegiat sau ipotecar dreptul de preferință și de urmărire ci constituirea gajului special, care este ipoteca sau privilegiu. Desființându-se inscripțiunea prin perimare se desființează numai efectul inscripțiunii față de terții dar nu gajul special pe care-l are creditorul. Dacă debitorul n'ar avea alți creditori decât pe acela căruia-i acordase o ipotecă și imobilul afectat ar rămâne în patrimoniul său până la realizarea creanței, nici n'ar mai fi nevoie de vre-o inscripțiune. Creditorul și-ar exercita toate drepturile rezultând din creanța ipotecară fără a mai discuta dacă are sau nu drept de preferință și de urmărire. Când debitorul are mai mulți creditori, drepturile acestora sunt garantate prin gajul general prevăzut de art. 1718 c. civil sau printr'un gaj special. Ceeace dă acestora din urmă putința să exercite față de ceilalți anumite drepturi speciale, este — potrivit art. 1738, 1778 și 1790 — inscripțiunea. Când inscripțiunea nu mai există din cauza perimării ei nu pierd decât ceea ce le dădea inscripțiunea față de terții dar nu ipoteca sau privilegiu. Ele există indiferent de inscripțiune însă nu-și pot produce efectele față de terții, fără inscripțiune⁵⁾.

De aceea — cum am spus — creditorul căruia i s'a perimat inscripțiunea are dreptul să ia o nouă inscripțiune, care-i va produce efectele obișnuite ale inscripțiunilor față de terții, dar numai dela data acestei noi inscripțiuni.

8. Sunt însă câte-va evenimente care fac imposibilă luarea unei noi inscripțiuni și împiedicând pe creditor de a beneficia de dreptul de preferință și de urmărire, pe cale de consecință fac nefolositoare, ipoteca și privilegiu, așa că în ase-

³⁾ Planiol, II, 3051.

⁴⁾ Cas. s. unite, Decizia 9/912. Săptămâna juridică. din 1912, p. 678, Alexandresco, X, 552 și 634. Trib. Vâlcea, *Curierul Judiciar* 24/906, cu nota d-lui A. I. Suci.

⁵⁾ Trib. Ilfov s. comer. sentința din 20 Noembrie 1898, Dreptul 1899, No. 9, Alexandresco, X, p. 629, nota 5. Beltjens o. c. VI, art. 90, n. 19 și 22.

^{*}) Vezi No. 8/1915.

¹⁾ C. apel Iași secția I, Dec. 151/905, Dreptul 1906, No. 30 p. 238. Alexandresco, X, p. 629.

²⁾ Laurent XXX, 125.

menea situație ipoteca și privilegiul fiind ineficace față de terții, sunt ca și pierdute.

Aceste evenimente sunt:

I. *Instreinarea imobilului grevat de ipotecă sau privilegiu și transcrierea actului de dobândire înainte de reînnoirea inscripției.* În acest caz imobilul a ieșit din patrimoniul debitorului și a devenit proprietatea terțiului, operațiune opozabilă tuturor prin efectul transcripției. Cum prin nereînnoirea inscripției în termenul prevăzut de lege nu mai există inscripție iar creditorul nu poate avea ca garanție un lucru, care nu-i al debitorului său, urmează că el nu mai poate lua inscripție asupra imobilului, care a devenit proprietatea unui strein¹⁾.

Creditorul avea dreptul de urmărire prin efectul inscripției; ne mai existând aceasta nu mai există nici efectul ei.

Această interpretare se întemeiază pe dispozițiunile art. 1801-1803 c. civ. 721-723 pr. civilă.

Dacă imobilul ar reveni în patrimoniul debitorului creditorul este în drept să ia o nouă inscripțiune pentru că el i-a fost dat ca gaj special de debitorul în al cărui patrimoniu a reintrat și acesta asupra căruia s'a reunit acum calitatea de debitor și de dobânditor al imobilului n'ar putea să invoace drepturile ce le-ar avea în a doua calitate, când prima îl obligă să suporte luarea inscripțiunii.

Creditorul poate lua o nouă inscripție după transcrierea comandamentului fiindcă este vorba de o măsură de conservare a unei ipoteci pre-existente, care își va produce efectele față de toți creditorii ipotecari și chirografari²⁾.

Creditorul este în drept să ia o nouă inscripție și când debitorul a instreinat imobilul după transcrierea unui comandament, cu toate că dobânditorul ar fi transcris actul de achizițiune, fiindcă potrivit art. 514 pr. civ. orice instreinare a imobilului urmărit, făcută de datornic în urma transcrierii comandamentului, este nulă de drept, așa că imobilul este socotit că a rămas în patrimoniul debitorului și creditorul are dreptul să ia o nouă inscripție.

Dacă însă instreinarea și transcrierea au avut loc înainte de perimarea inscripțiunii, creditorul are dreptul să reînnoiască inscripțiunea și chiar să ia o nouă inscripțiune după perimare, deoarece dobânditorul imobilului a căpătat drepturile instreinatorului asupra acelui imobil dar cu privilegiile și ipotecile ce l grevau (1804 c. civ.).

Când instreinarea s'a făcut înainte de perimare

iar transcrierea după perimare, nu s'ar putea lua o nouă inscripțiune întrucât prin efectul transcripțiunii imobilul a eșit față de terții din patrimoniul debitorului, așa că acel creditor nu poate lua o inscripție asupra unui imobil care nu mai este al debitorului.

9. II. *Moartea debitorului.* Inscripția luată după perimare fiind o nouă inscripție, ne referim la art. 1780 alin. II. După prima parte a acestui alineat «drepturile de privilegiu și ipotecă, care nu s'ar fi înscrise înaintea morții debitorului, nu vor mai putea fi înscrise decât după trei luni dela deschiderea succesiunii». Din acest text ar rezulta că inscripțiunea nu se mai poate lua în cele trei luni, care urmează după deschiderea succesiunii, ci numai după expirarea acestor trei luni. Să cercetăm care este sensul.

Textul citat este luat din art. 82 legea belgiană și corespunde alin. II care este: «Les droits de privilège ou d'hypothèque acquis et qui n'auraient pas été inscrits avant le décès du débiteur ne pourront plus l'être que dans les trois mois de l'ouverture de la succession, sans préjudice aux dispositions de l'art. 112». Ultimele cuvinte n'au fost reproduse în legea noastră.

La Francezi, după art. 2146, inscripțiunea nu produce niciun efect dacă a fost făcută după deschiderea succesiunii și când succesiunea a fost primită sub beneficiu de inventariu. Este, prin urmare, valabilă o inscripțiune luată după deschiderea succesiunii dacă moștenirea s'a acceptat pur și simplu³⁾.

Dispozițiunea aceasta n'a fost admisă de legiuitorul belgian, care a permis luarea unei inscripțiuni după moartea debitorului, indiferent de felul cum s'a acceptat succesiunea, dar numai timp de trei luni. Acest termen este de sigur în legătură cu termenul de trei luni prevăzut de art. 795 c. civ. (706 român) pentru facerea inventariului după care urmează termenul de 40 zile acordat moștenitorilor pentru deliberare. Legiuitorul belgian a voit să apere drepturile creditorilor, care nu puteau fi vătămați prin moartea debitorului și prin voința moștenitorului de a primi sau nu sub beneficiu de inventariu, dar pe de altă parte n'a vrut să le lase posibilitatea de a lua oricând inscripțiunea și de a ține astfel pentru un timp nedeterminat suspendată liquidarea succesiunilor, ci a limitat la trei luni timpul pentru luarea inscripțiunii; peste acest timp inscripțiunile vor fi considerate ca neavenite iar creditorul va imputa propriei sale neglijențe pierderea dreptului său⁴⁾. Aceste considerațiuni — arătate în raportul

¹⁾ C. Apel București s. I, *Curierul Judiciar*, 1910, p. 430 și urm. Trib. Prahova s I, *ibid.* Cpr. Beltjens, l. c., 22 și urm. Laurent, XXXI, 126; Planiol, II, 3051, 3161 și urm.

²⁾ Curtea Galați, *Dreptul*, 1889, No. 63. Alexandresco, X, 633, nota I.

³⁾ Planiol, op. cit., II, 3024.

⁴⁾ Parent, p. 43 și 148. Laurent, XXXI, No. 17-18. Lemaire Boseret, op. cit., No. 297.

comisiunii speciale — au determinat pe legiuitorul belgian să înscrie textul citat și care a fost reproduș în legea română.

În acelaș sens ca textul belgian trebuie interpretat și textul nostru, cu toată redacția lui, care ne-ar duce la un sistem opus.

Ar fi inexplicabil să nu se permită luarea inscripțiunii decât după trei luni. Nu se vede pentru ce n'ar fi admis legiuitorul nostru să nu se ia inscripția în cele 3 luni care urmează după deschiderea succesiunii și nu se vede până când s'ar putea lua inscripția după cele 3 luni. Ori când? Asta ar însemna realizarea tocmai a ceea ce voia să evite legea franceză pentru succesiunea sub beneficiu de inventariu și legea belgiană pentru orice succesiune, ar însemna să suspende indefinit liquidarea succesiunilor, ar însemna că legiuitorul nostru, care cunoștea acele texte și desigur critica celui francez, a voit să admită un sistem neadmis de nici unul și care este cel mai rău. Fără îndoială că nu asta a urmărit legiuitorul român și că totul nu este decât o greșală de redacție, datorită poate nu traducătorului ci copistului ori tipografului. Greșala s'ar îndrepta ștergând cuvântul: «decât»¹⁾ sau înlocuind cuvântul «după» prin «în»; cel mai bun text eră dacă s'ar fi tradus exact textul belgian: «decât în cele 3 luni dela deschiderea succesiunii» sau: «decât în timp de.....».

După trecerea celor 3 luni, fie că moștenirea s'a acceptat pur și simplu, fie sub beneficiu de inventar, nu se mai poate lua o nouă inscripțiune. Aceasta nu numai în cazul primei inscripțiuni ci și când s'a perimat o inscripțiune și creditorul ar voi să ia o nouă inscripțiune. În lipsa inscripțiunii creditorul nu mai are dreptul de preferință și de urmărire, ipoteca sau privilegiul îi sunt nefolositoare față de terții; perimarea a avut de efect chiar pierderea ipotecei și privilegiului²⁾.

Dacă moștenitorul a înstreinat imobilul grevat, înainte de expirarea celor 3 luni dela deschiderea succesiunii și achizitorul a transcris, creditorul nu mai poate lua inscripție, posterior transcrierii, chiar de ar fi în termenul de 3 luni. Acesta este sensul cuvintelor «sans préjudice aux dispositions de l'art. 112» din legea belgiană. Cu toată lipsa acestui text, și la noi se impune aceeași soluție, față de dispozițiunile art. 1800 al. IV, 1801, 1802, 1803 c. civ. și art. 721-723 proc. civilă, prin care se reglementează efectele transcripției. Creditorul ca să-și apere drepturile trebuie să se grăbească să ia inscripția cât mai curând, ca nu cumva moștenitorii să înstreineze.

10. Creditorii, care n'au luat inscripția în cele 3 luni mai au un mijloc pentru salvarea drepturilor lor, mijlocul prevăzut de art. 1743 cod. civ. după care creditorii și legatarii, cari cer separațiunea patrimoniului defunctului, conservă privilegiul lor asupra imobilelor succesiunii în fața creditorilor erezilor sau reprezentanților defunctului prin inscripțiunea acestui privilegiu în termen de 6 luni dela data deschiderii succesiunii. În baza acestui privilegiu, asupra naturii căruia este încă discuție³⁾, ei au în orice caz drept de preferință. Discuția este numai asupra dreptului de urmărire fiindcă legiuitorul nostru a urmat legea franceză, iar nu legea belgiană, care în art. 39 prevede formal că până la expirarea termenului de 6 luni nu poate fi stabilită nici o ipotecă asupra imobilelor succesiunii și nu poate fi consimțită nici o înstreinare de către moștenitorii sau reprezentanții defunctului, în prejudiciul creditorilor și legatarilor.

Dacă se admite că acest privilegiu nu conferă și dreptul de urmărire, atunci moștenitorul poate vinde foarte bine și creditorii succesiunii nu mai au decât dreptul de precădere asupra prețului neplătit, când este cazul, față de creditorii moștenitorului. Dacă se admite că el conferă și dreptul de urmărire, care va fi cu efect retroactiv odată ce inscripția s'a luat în termenul legal, chiar dacă moștenitorii ar înstreina, creditorii succesiunii vor putea urmări imobilele succesiunii în mâinile terților; în aceste condițiuni puținii se vor grăbi să încheie asemenea înstreinări cu moștenitorii până la expirarea celor 6 luni, când se va putea ști situația creditorilor. Deci creditorii vor putea lua fie inscripția pentru conservarea privilegiului și ipotecei sau inscripția prevăzută de art. 1743. Preferabil pentru creditorul ipotecar și privilegiat este să-și poată lua inscripția pentru conservarea privilegiului și ipotecei, fiindcă în baza acestora are dreptul de preferință și urmărire asupra imobilelor afectate special pentru creanța sa, pe când inscripțiunea prevăzută de art. 1743 îi dă dreptul de a fi plătit cu precădere față de creditorii moștenitorilor dar nu stabilește vre un drept de precădere între creditorii lui de cujus, dacă aceștia n'au aceste drepturi stabilite prin inscripțiuni luate în timpul vieții lui de cujus și neperimate sau înscrise în cele 3 luni dela deschiderea succesiunii⁴⁾.

Creditorul, a cărei inscripție s'ar fi perimat, pentru a-și conserva drepturile trebuie să ia o nouă inscripție în timp de 3 luni dela moartea debitorului. Odată trecut acest termen dreptul de ipotecă și privilegiu se perde. El mai are

¹⁾ Alexandresco, op. cit., X, p. 613.

²⁾ Alexandresco, X, p. 615. Nacu, III, No. 297, pag. 740. Dreptul, 1893, No. 67, *Curierul Judiciar* 1893, No. 80.

³⁾ Alexandresco, X, p. 505 și urm. 531 și urm.

⁴⁾ Alexandresco, III, p. II, pag. 754 și urm.

însă posibilitatea să nu fie amestecat cu creditorii moștenitorilor luând inscripția prevăzută de art. 1743 dar nu poate invoca drepturile derivând din ipotecă și privilegiu, față de creditorii lui de cujus. Art. 1743, neopriind pe moștenitori de a înstreina și neadmițându-se că el ar conferi și dreptul de urmărire, este o salvare a creditorilor defunctului dar foarte slabă pentru creditorul ipotecar al acestuia.

11. III. *Falimentul debitorului*. Ultima parte a art. 1780 este: «Inscripțiunile nu vor produce nici un efect când vor fi fost luate în intervalul de timp în cursul cărui actele făcute înaintea deschiderii falimentelor sunt declarate de lege nule».

Legiuitorul român de unde în prima parte a alin. II urmase legea belgiană, la sfârșitul alin. II din care trebuia să facă alin. III se folosește de codul francez¹⁾.

Ca să vedem sensul textului român ne vom referi la codul comercial pe care alcătuitorii codului civil l-au avut în vedere, adică la codul comercial al Țării Românești, pus în aplicare la 1840, introdus de la 1864 și în Moldova și care era luat după codul francez.

Acest cod prin art. 194 prevede că «sunt fără nici o tărie despre masa creditorilor» o serie de acte ale falitului între care și «orice ipotecă făcută de bună voe sau nu prin hotărâre de judecată și toate drepturile de antihrisis sau de asigurare, înființate asupra averilor datorului pentru datorii mai vechi, dacă se vor fi făcut de datornic în urma vremii hotărâtă de tribunal pentru încetarea plăților lui sau cu zece zile mai înainte de această vreme». Prin art. 195 se prevedea alte acte, care se vor putea desființa, dacă din partea acelorora, care au primit dela dator ori au tratat cu dânsul și au urmat cu știința încetării plăților lui». Deci actele prevăzute de art. 194 erau declarate nule prin lege, iar cele prevăzute de art. 195 numai anulabile cu ajutorul acțiunii pauliane.

Codul civil în art. 1780 vorbind de acte declarate de lege nule s'a referit la cele dintâi. Epoca de care este vorba în acest articol este cuprinsă între 10 zile înainte de data fixată de tribunal pentru încetarea plăților și data declarării în stare de faliment. În acest interval nu se putea lua o inscripție asupra imobilului falitului și prin urmare nici o nouă inscripție în caz de perimare.

Astăzi fiind în vigoare alt cod comercial trebuie să vedem care este epoca despre care se vorbește în art. 1780. După codul comercial actual, dinter actele falitului unele sunt nule de drept și anume

toate actele și operațiunile falitului și toate plățile făcute de el în urma sentinței declarative de faliment (art. 724 alin. I); altele de asemenea nule, față de masa creditorilor dacă sunt făcute cel mult cu 6 luni înainte de data încetării plăților (art. 724 alin. II și urm.). Legea comercială mai dă posibilitatea prin art. 725 și 726 să se anuleze și alte acte făcute la anumite epoci, stabilind chiar presumțiuni de fraudă, dar aceste acte nu sunt declarate de lege nule ci numai anulabile.

Ultima parte a art. 1780 c. civ. nu poate fi pusă în legătură decât cu art. 724 c. com. Epoca despre care tratează este cuprinsă între 6 luni înainte de data fixată de tribunal pentru încetarea plăților și data declarării în stare de faliment, deci o epocă mai lungă decât cea prevăzută de codul comercial pe care-l aveam la 1865. Codul comercial azi în vigoare a reglementat în mod special situația inscripțiunilor, prevăzând în art. 727 că inscripțiunile ipotecare luate în virtutea unui titlu recunoscut valabil, nu sunt cuprinse în dispozițiunile art. precedente, cu condiție să fie anterioare sentinței de declarare. Prin urmare sfârșitul art. 1780 c. civ., care se referă la chestiune, este abrogat prin art. 727 c. com. așa că dacă se păstră și în codul nostru civil textul belgian azi ar fi fost potrivit întrucât și la noi chestiunea este reglementată tot de legea falimentelor, ceiace însă nu se putea face la 1864 când codul nostru de comerț, nu prevedea nimic în privința inscripțiunilor; de aceea legiuitorul român s'a servit de legea franceză.

Textul art. 727 vorbește numai de inscripțiuni ipotecare în genere, deci se va aplica și la cele legale; nu e niciun motiv să exceptăm nici inscripțiunile privilegiilor cari nu sunt retroactive²⁾.

Astăzi deci, după sentința de declarare în stare de faliment nu se mai poate lua nicio inscripție așa că creditorul care a lăsat să i se perime inscripția și n'a luat alta înainte de declarare își va vedeă devenită nefolositoare ipoteca sau privilegiul, cari vor fi pierdute.

Dacă, însă, se va ridica starea de faliment, de sigur că va putea lua o nouă inscripțiune.

Cât privește reînnoirea inscripțiunilor ele nu intră în prevederile art. 727 așa că un creditor își poate reînnoi inscripția, dacă nu s'a perimat, și după declarare fiindcă prin reînnoire nu câștigă o nouă situație privilegiată față de masa creditorilor, ci păstrează numai un drept pe care-l avea.

12. Privilegiul vânzătorului de imobile este supus regulilor de mai sus? Răspunsul depinde de soluțiunea ce se dă chestiunii de a se ști dacă acest privilegiu este supus reînnoirii și perimării. Pentru cei cari admit că nu este nevoie de luarea

¹⁾ Textul francez este: «Elles (les inscriptions) ne produisent aucun effet, si elles sont prises dans le delai pendant lequel les actes faits avant l'ouverture des faillites sont déclarés nuls.

Textul belgian: Art. 82 al. III. «L'effet des inscriptions prises avant l'ouverture des faillites est réglé par les lois particulières sur les faillites».

²⁾ Vezi pentru art. 727 M. A. Dnmitrescu, codul de comerț, VI, No. 952 și urm.

unei inscripțiuni la expirarea celor 15 ani dela data transcripției, chestiunea nu se mai pune. Ea există numai pentru acei care admit că transcripțiunea pentru acest privilegiu nu valorează decât inscripțiune și nimic mai mult și ea atare trebuie a fi reînnoită căci altfel e perimată. După această părere în caz de perimare, noua inscripțiune ne-deosebindu-se în nimic de alte inscripțiuni nu s'ar putea lua în caz de înstreinarea imobilului decât

până la transcrierea actului de achizițiune, în caz de moartea debitorului în cele 3 luni după deschiderea succesiunii, iar în caz de faliment numai până la declarare. Alta este chestiunea dacă la transcrierea actului care constată privilegiul vânzătorului, trebuie a se observă cele de mai sus; aici însă nu mă ocup decât de perimare.

(Va urma)

ANDREI RADULESCU

Judecător Trib. Ilfov

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurentul Ilie Săbăreanu prin d-nii avocați Al. Bădulescu, Frumușeanu și Micescu.

Intimatul Ministerul de Interne ș. a., prin d-nii avocați Anghel și C. Xenii.

Legea pentru înființarea izlazurilor comunale. — Dreptul exclusiv al Ministerului de interne de a accepta în mod definitiv ofertele făcute în conformitate cu legea. — Înțelesul cuvintelor din art. 9 și 18 din lege. — Dacă în asemenea materie, avizul consiliului comunal are nevoie de aprobarea decretului regal sau îndeplinirea altor formalități din legea comună.

a) Din dispozițiunile cuprinse în capitolul III secția I-a relative la înființarea izlazurilor comunale din legea pentru învoeli agricole de la 1907, și din scopul urmărit de legiuitor, rezultă că comunele dau numai un aviz asupra ofertelor de izlaz făcute de proprietari, și că numai Ministerul de Interne care garantează plata terenurilor cumpărate este în drept să accepte în mod definitiv și să aprobe, pentru comune cumpărarea de izlazuri oferite în conformitate cu legea.

b) Din cuvintele întrebunțate în art. 9 din legea izlazurilor comunale că «izlazurile se vor constitui prin cumpărătoare de bună voe între comună și proprietarii respectivi» și în art. 18 «prin vânzările către comună» etc., nu se poate deduce altceva decât că terenurile cumpărate devin proprietatea comunei pe numele căreia se și încheie actul scris care constată operația juridică a vânzării.

c) În materie de constituire de izlazuri comunale, avizul consiliului comunal asupra ofertelor, nu va avea nevoie de aprobarea decretului Regal și nici de îndeplinirea celorlalte formalități din legea comunelor rurale, de oarece în această materie legiuitorul a făcut din Ministerul de Interne singurul organ legal în drept să aprobe cumpărarea de izlazuri pentru comune. (Cas. s. I, decizia No. 509 din 4 Noembrie 1914, prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C. apel Galați s. I, No. 126/913)

CASATIE S. II

Recurenta Soc. Cred. Func. Urban Buc. prin d-l avocat N. Alexandrescu.

Intimatul Fischer Misihin ș. a. lipsă.

Urmărire imobiliară. — Credit fonciar. — Afpte și publicațiuni. — Mențiunile ce trebuie să cuprindă. — Recurs contra unei încheeri a tribunalului. — Admiterea recursului. — Art. 63 l. Cred. fonciar.

1. După art. 63 din legea creditului fonciar, singurele formalități ce au a fi observate în afpte și publicațiuni

este ca ele să cuprindă numele imobilului, districtul și plasa unde se găsește și mențiunea că vânzarea se face după cererea Soc. Creditului fonciar.

Prin urmare, este casabilă ca fiind dată prin exces de putere și cu violarea art. 63 din legea specială a creditului, încheierea prin care tribunalul amână vânzarea imobilului debitorului și obligă pe Credit să facă afpte și publicațiuni în conformitate cu proced. civilă. (Cas. s. II, decizia civilă 194 din 7 Noembrie 1914, prin care s'a anulat încheierea trib. Roman No. 4600/914).

Recurentul Iosef Brüll prin d-nii avocați Take Ionescu și M. Valerianu.

Intimata Soc. Bistrița, Banca Generală și judele sindic al Trib. Dorohoi în fal. I. Brüll, personal.

Faliment. — Declarare. — Condiții. — Datorii comerciale. — Comerciant. — Profesie secundară. — Art. 695 și 704 c. com.

a) Din combinațiunea art. 695 și 704 din codul de comerț rezultă pe deoparte că nu se poate pronunța declararea în stare de faliment a cui-va decât numai dacă el este comerciant și a încetat plățile pentru datoriile sale derivând din afaceri comerciale, iar pe de alta că creditorul care cere declararea în stare de faliment trebuie să dovedească că creanța sa are o cauză comercială și că debitorul său este în adevăr comerciant;

b) Pentru ca cineva să aibă calitatea de comerciant nu este necesar ca actele obișnuite de comerț să constituie profesiunea unică a celui ce o exercită, nici chiar profesiunea sa principală, condițiunea esențială e să facă în mod obișnuit fapte de comerț. (Cas. s. III, decizia No. 341 din 10 Noembrie 1914, prin care s'a casat decizia C. apel Iași s. II, No. 13/914)

CASATIE S. III

Recurentul David Sgândar prin d-l avocat P. P. Poni.

Ministerul Public prin d-l Procuror N. I. Zanfirescu.

Camera de acuzare. — Decizie. — Menționarea numelui judecătorilor. — Recurs în casatie. — Termen — Curgerea lui dela notificare. — Art. 229 și 396 pr. pen.

a) Termenul de recurs contra deciziilor Camerei de acuzare curge dela notificarea deciziei, de oarece Camera de acuzare nepronunțând în public deciziile sale partea nu poate să aibă cunoștința decât dacă i s'a notificat.

b) Decizia Camerei de acuzare trebuie să menționeze sub pedeapsă, de nulitate, numele fiecărui judecător care a compus acea Cameră. (Cas. s. II, decizia penală 2862 din 17 Noembrie 914, prin care s'a casat decizia Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel Iași No. 396/911).